

Küresel Isınmaya Dikkat

Hande UZUNOĞLU

Geride bıraktığımız sıcak yaz günlerinden sonra havaların soğumasıyla beraber kış kendini iyice hissettirdi.

Her ne kadar güneşli kış günlerini yaşıyor olsak da şiddetli yağmurların bastırdığı zamanlarda tüm kentin felç olduğunu görüyoruz.

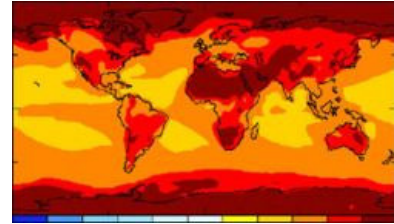
Sadece kentimizde değil, ülkemizin doğusundan batısına kuzeyinden güneyine kadar her bölgesinde aynı manzara ile karşı karşıya kalıyoruz.

Ülkemizde sel felaketlerine yol açan şiddetli yağışlar, gerilim filmlerini aratmayacak görüntülerle karşılaşmamıza neden oluyor.

Can ve mal kaybının yaşanmasının yanı sıra sel felaketinin yaşandığı şehirlerin tahliye edilmesi bile gündeme geldi.

Mevsim değişikliğinin böylesine ağır sonuçlar doğurması akıllara yine “küresel ısınma mı?” sorusunu getiriyor.

Öyle ki, mevsim normallerinin dışında yaşanan gelişmeleri küresel ısınmaya bağlayan uzmanların sayısı hiç de az değil.

21. yüzyılın sonunda araştırmacılar, Dünya'nın büyük bir kısmının meteorolojik olarak bugün için aşırı nitelenen iklim değişikliklerine sahne olacağını öngörüyor.¹

Birleşmiş Milletlerin yaptığı bir açıklamaya göre ise; 2005 yılında atmosfere salınan sera gazları rekor seviyeye ulaştı.

Başta, karbondioksit, azot oksit ve metan olmak üzere atmosferde yoğunlaşarak, yeryüzüne düşen Güneş ışınlarının uzaya geri yansımalarını önleyen gazlar sera etkisi yaratıyor ve ışınları atmosfere hapsederek iklimin ısınmasına neden oluyor.

Birleşmiş Milletler uzmanları, bu yıl özellikle havadaki karbondioksit yoğunluğunun yüzde 50 arttığını belirtiyor.

Sera gazlarındaki artışın tahmin edilen düzeyin üstünde çıktığı vurgulanırken 2006 yılında da bu artışın devam edeceği söyleniyor.

¹ ABD, Ulusal Atmosfer Araştırmaları Merkezi'nden (National Center for Atmospheric Research-NCAR) tarafından yapılan açıklama, <http://www.ntvmsnbc.com/news/388833.asp>, 05.11.2006

Küresel ısınma konusunda, Ekim ayında yayınlanan “The Stern Review” raporu da oldukça dikkat çekici.

Dünya Bankası'nın eski baş ekonomisti Sir Nicholas Stern'in, iklim değişikliğinin ekonomik boyutunu ele aldığı 700 sayfadan oluşan bu raporu kamuoyunda büyük yankı uyandırdı.

Raporu değerlendiren İngiltere Başbakanı Tony Blair de yayınlanan raporun tüm ülkelere bir uyarı niteliğinde olduğunu belirtti.

Söz konusu raporun en dikkat çekici yönü; küresel ısınmanın yarattığı risklerin dikkate alınmadığı takdirde, dünyada 1930'lardakinden daha sert bir ekonomik krizin yaşanacağı uyarısında bulunması.

1930 ekonomik buhranı takiben başlayan ikinci dünya savaşı, Nicholas Stern'in raporunda belirttiği durumun ne kadar ciddi olduğunu anlamamıza yeter de artar.

Ayrıca Stern, küresel ısınmanın dünya ekonomisine maliyetinin 7 trilyon doları bulacağını söylüyor.

Bunun yanı sıra raporda; küresel ısınma nedeniyle gelecekte 200 milyon insan evlerini terk edebileceği öngörülüyor.

Küresel ısınma ile mücadelenin ne derece önemli olduğunu vurguladığımızda söz konusu maliyetin büyüklüğü göze batmıyor.

Küresel ısınmanın vereceği zararın, bunu önleyecek adımların maliyetinin çok üstünde olacağı uyarısında bulunuluyor.

Bu hususta küresel ısınmanın maliyeti mevcut dünya ekonomisinin yüzde 20'sine denk düşüyor. Bugünden önlem almanın maliyeti ise yalnızca yüzde 1.

Küresel ısınmanın ekonomik ve ekolojik zararlarının yanı sıra sosyal problemlere de yol açacağı gözden kaçırılmamalıdır.

Bilhassa kutuplarda eriyen buzullar ile denizlerin yükselmesinin tarım üretiminin düşmesine yol açması muhtemeldir.

Ayrıca küresel ısınma sonucunda;

- ❖ Özellikle Afrika gibi ülkelerde ve dünyanın pek çok bölgesinde kıtlığın baş göstermesi,
- ❖ Sıtma ve diğer bulaşıcı hastalıkların artması hatta ölümlerin meydana gelmesi,
- ❖ Birçok hayvan türünün beslenme düzeninin etkilenmesi ve

❖ Yağışların yoğunlaşması

beklenen felaketlerden sadece birkaç tanesi.

Nicholas Stern ise raporunda küresel ısınmanın sonuçlarını şu şekilde açıklıyor:

- ❖ Deniz suyu seviyesinin yükselmesiyle 100 milyon kişi iklim göçmeni olacak.
- ❖ Dağlardaki buzulların bütünüyle erimesi 1 milyar insanın su kaynağını yok edecek.
- ❖ Yeryüzündeki canlı türlerinin yüzde 40'ı yok olacak.
- ❖ Genel kuraklıklar milyonlarca insanı iklim göçmeni yapacak.

Gerekli önlemler alınmadığı takdirde ileride dünya ülkelerinin karşılaşacağı olası sorunları sıraladık.

Böyle bir durumla karşılaşmamak için bir an önce gerekli önlemlerin alınması gerekiyor.

Stern raporunda bu konuya da değinerek, küresel ısınmayla mücadelenin ülkelerin tek başına değil de uluslararası koordinasyonlu bir oluşumla yapılması gerektiğini söylüyor.

Stern'ün dikkat çektiği nokta ise zengin ülkelerin yarattığı sorunun en çok fakir ülkeleri etkileyecek olması.

Bu nedenle, küresel ısınmanın maliyetinin bu nedenle esas sorumluları gelişmiş ülkeler tarafından karşılanmasını savunuyor ve gelişmiş ülkelerin küresel ısınmaya sebep oldukları oranda, bunun maliyetini de üstlenmek mecburiyetinde olduklarını ifade ediyor.

Raporda alınacak önlemler de belirtilmiş. Bu hususta;

- ❖ Sera gazını en fazla üreten ülkelerin (ABD, Çin gibi) faaliyetlerinin kontrol altına alınması ve denetimlerin daha sıkı olması,
- ❖ Daha çok çevreci ürünlerin kullanılması ve
- ❖ Verimli enerji politikalarının uygulanması

gibi öneriler yer alıyor.